

Laidiens: 04.06.2015., Nr. 108

Oficiālās publikācijas Nr.: 2015/108.5

Ministru kabineta noteikumi Nr.266

Rīgā 2015.gada 2.jūnijā (prot. Nr.27 14.§)

Grozījums Ministru kabineta 2006.gada 19.decembra noteikumos Nr.1036 "Audžuģimenes noteikumi"

*Izdoti saskaņā ar Bāriņtiesu likuma
25.panta trešo daļu*

Izdarīt Ministru kabineta 2006. gada 19. decembra noteikumos Nr. 1036 "Audžuģimenes noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2006, 207. nr.; 2009, 103., 206. nr.; 2010, 40. nr.; 2011, 205. nr.; 2013, 118., 173. nr.) grozījumu un izteikt 2. pielikumu šādā redakcijā:

"2.pielikums
Ministru kabineta
2006.gada 19.decembra
noteikumiem Nr.1036

Piecu soļu interaktīvā audžuģimeņu mācību programma

I. Mācību programmas apraksts

1. Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību – vismaz pamatzglītība.
2. Programmas īstenošanas ilgums – 98 akadēmiskās stundas.
3. Mācību forma – klātie, aktīva iesaistīšanās grupas darba procesā. Rokasgrāmatas kā mācību praktiskā materiāla izmantošana. Nodarbības vada divi speciālisti kopā. Praktiskajās nodarbībās piedalās mentors (audžuģimene ar pieredzi vai speciālists darbā ar audžuģimenēm).
4. Programmas teorētiskā bāze un metodoloģija:
 - 4.1. programmas teorētiskās bāzes veidošanā izmantotās teorijas:
 - 4.1.1. sadarbības teorija. Teorijas pamatnostādnes:
 - 4.1.1.1. skaidri apzināties darbības mērķi un to, kas ir laba prakse;
 - 4.1.1.2. svarīga ir apmācības dalībnieku loma un ieguldījums novērtēšanā;
 - 4.1.1.3. visu iesaistīto apmācības dalībnieku līdzdalība;
 - 4.1.1.4. motivācija mācīties, pilnveidoties un padziļināt izpratni par sevi;

- 4.1.1.5. būt atbildīgam pret citiem mācību dalībniekiem un mācību procesu;
- 4.1.2. kognitīvi biheiviorālā teorija. Teorijas pamatnostādnes:
 - 4.1.2.1. uzsver domāšanas procesa ciešo saistību ar cilvēka uzvedību;
 - 4.1.2.2. terapeitiski orientēta pieeja, kas saistīta ar cilvēka domāšanas mainīšanu, sākot ar cilvēka paša uztveri par sevi;
 - 4.1.2.3. fokuss tiek vērsts uz izturēšanos konkrētā brīdī, kas atklāj, ko cilvēks grib saprast vai mainīt, un to raksturo princips "šeit un tagad";
- 4.1.3. resilience jeb dzīvesspēka teorija. Teorijas pamatnostādnes:
 - 4.1.3.1. fokuss tiek vērsts uz personas vai sociālās sistēmas (piemēram, ģimenes) spēju, neraugoties uz grūtiem dzīves apstākļiem, attīstīties sociāli akceptētā ceļā;
 - 4.1.3.2. uzsver cilvēka dabiskā iekšējā resursa (dzīvesspēka) potenciālu vai spēju pārvarēt krīzes, zaudējumus, kritiskas dzīves situācijas un pieredzes gūšanu no pārdzīvotajiem notikumiem, kas stiprina ego resursus un attīsta vajadzību sadarboties un dalīties savā pieredzē;
 - 4.1.3.3. fokuss uz katra cilvēka līdzvērtību un pieņemšanu;
 - 4.1.3.4. dzīvesspēka pilnveidošanā svarīgākie faktori:
 - 4.1.3.4.1. attiecības. Savstarpējās attiecības, kas sniedz gandarījumu, veicina izpratni un sniedz atbalstu apkārtējiem;
 - 4.1.3.4.2. iniciatīva. Spēja piedāvāt situācijas risinājumus un izlēmīgi rīkoties;
 - 4.1.3.4.3. neatkarība. Gatavība uzņemties atbildību par notiekošo un patstāvīgi risināt svarīgos jautājumus;
 - 4.1.3.4.4. morāle. Izvēloties rīcības veidus, tiek ņemta vērā citu cilvēku labsajūta;
 - 4.1.3.4.5. atzišana/atklāsmē. No pieredzes tiek gūta dziļāka izpratne par sevi un citiem, attīstot līdzjūtību un iecietību;
 - 4.1.3.4.6. kreativitāte. Radoša iztēles un zināšanu lietošana, izpaužot sevi un atgūstoties pēc dzīves sarežģījumiem;
 - 4.1.3.4.7. humors. Spēja pamanīt un pasmieties vai paraudzīties uz lietām no citas puses;
- 4.1.4. humānistiskā teorija (K. Rodžerss). Teorijas pamatnostādnes:
 - 4.1.4.1. attīstošas un pozitīvas vides radīšana;
 - 4.1.4.2. humānisms un savstarpēja pieņemšana kā drošas vides kritērijs;
 - 4.1.4.3. akcents uz atbalstu un brīvu pašizpausmi;
- 4.2. mācību programmā lietojamās praktiskās metodes. Piecu soļu mācību metode – grupu darbs, kurā integrētas radošās, interaktīvās mācību metodes, interaktīvi pieredžu izglītības, pieaugušo izglītības uzdevumi ar pēcrefleksijas un summētās teorijas elementiem (balstoties uz piedzīvoto, reflektē un izdara kopsavilkumu).

Nr. p.k.	Metode	Metodes apraksts
1.	Darbs grupā	Mērķis – prasmju veidošana. Paredzamais laiks – 20 līdz 30 min.

		Grupu darba priekšnosacījums ir iesaistīt darbā visus dalībniekus. Nozīmīgs ir katra grupas dalībnieka ieguldījums, tiek attīstītas sadarbības prasmes, dalībnieki papildina viens otru, rada drošības izjūtu. Mācoties grupās, dalībnieki ne tikai labāk apgūst nepieciešamās prasmes, bet vienlaikus arī iemācās respektēt otra dalībnieka viedokli un intereses
2.	Refleksija	Mērķis – savu izjūtu, viedokļa izvērtējums un izteikšana vārdos. Paredzamais laiks – atbilstoši nepieciešamībai. Ar refleksijas palīdzību dalībnieki un nodarbību vadītāji var iegūt informāciju par savu rīcību, kā arī informāciju par grupas noskaņojumu. Veicina pašizpaušmes spējas, spēju konstruktīvi paust savu viedokli, kā arī prasmi runāt par sevi un piedzīvoto. Refleksiju kā atgriezenisko saiti izmanto pēc uzdevumu veikšanas vai mācību dienas nobeigumā
3.	Sociālo gadījumu analīze	Mērķis – izpratnes veicināšana par audžuģimenes darba uzdevumiem. Paredzamais laiks – 30 līdz 45 min. Analīzē situācijas no audžuģimeņu darba prakses, attīsta spēju apzināties bērna vajadzības un veicina aktīvu domu apmaiņu par rīcības modeļiem, rosina atvērtību un diskusiju
4.	Lomu spēle	Mērķis – situāciju simulēšana. Paredzamais laiks – 30 līdz 40 min. Reālās dzīves situācijas imitācija, kuru raksturo iezīme – mācīšanās no pieredzes. Lomu spēles pamatā ir reālās dzīves situācijas. Procesā tiek noskaidrotas vērtības un viedokļi, kritiski aplūkotas dažādas sociālas u. c. problēmas. Izmantojot lomu spēli, tiek meklēts risinājums problēmām un plānota darbība, pilnveidotas grupas dalībnieku sadarbības prasmes
5.	Sociālā spēle	Mērķis – prasmju veidošana. Paredzamais laiks – 30 līdz 40 min. Darbību kopums, ko parasti veic ar iepriekšēju nodomu (sagatavošanu), lai sasniegtu mērķi. Spēle veicina nepieciešamo sociālo zināšanu un prasmju apgūšanu "šeit un tagad" apstākļos
6.	Simulācijas spēles	Mērķis – prasmju attīstīšana dabiski pietuvinātā vidē. Paredzamais laiks – 45 līdz 60 min. Mākslīgi radīti vides apstākļi, kuros var iejusties maksimāli pietuvināti reālai dzīvei, veicinot situāciju piedzīvošanu un piedzīvotā analīzi
7.	Grupās diskusija	Mērķis – viedokļu apmaiņa Paredzamais laiks – 20 līdz 30 min. Sadarbība grupā, kad dalībnieki kopīgi mēģina rast atbildes uz viņiem būtiskiem jautājumiem vai meklē risinājumus problēmām, izsverot dažādus faktus, pieņēmumus, izteikumus, pieredzi, perspektīvas. Diskusijā ir iespēja piedalīties visiem dalībniekiem
8.	Lekcija ar uzdevumu	Mērķis – iedziļināšanās tēmā. Paredzamais laiks – 30 līdz 45 min. Lekcijas uzdevums ir izskaidrot tēmu un radīt interesi dalībniekos. Izskaidrot nozīmē palīdzēt, izprast izvēlēto tēmu, problēmas un sakarības. Lai grupas dalībniekiem atvieglotu uztveri, lekcijas izklāsts ir iestrādāts vizuāli atraktīvā prezentācijā, kas ir vieglāk uztverama. Prezentācija var tikt papildināta ar videomateriāliem. Lekcija ir apvienota ar praktisku metožu/uzdevumu izmantošanu
9.	Latvijas situācijai adaptēta rokasgrāmata	Mērķis – papildināt nodarbībās iegūtās zināšanas, veicināt konkrētu tēmu apguvi un mājasdarbu izpildi
10.	Mājas uzdevumi	Mērķis – nostiprināt nodarbībās apgūtās zināšanas, veicināt mācīšanās nepārtrauktību apmācību kursa gaitā, veicināt pašizziņu un izpēti

5. Dokuments, kas apliecina sekmīgu audžuģimenes mācību programmas apguvi, – apliecība.

6. Programmas pamatmērķis – izglītības procesā sniegt iespēju apgūt zināšanas un prasmes, kas nepieciešamas, lai profesionāli pildītu audžuģimenes pienākumus saskaņā ar Ministru kabineta 2006. gada 19. decembra noteikumiem Nr. 1036 "Audžuģimenes noteikumi".

7. Programmas vispārīgie mērķi – izglītības procesā sniegt iespēju audžuģimenēm apgūt zināšanas un prasmes:

7.1. par ārpusģimenes aprūpes tiesisko regulējumu;